

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

---

Název materiálu: Sebepoznání, sebereflexe a duševní hygiena zdravotnického pracovníka - pracovní list

Autor materiálu: PhDr. Yvetta Pužejová

Datum (období) vytvoření: 15. 3. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Sociální komunikace ve zdravotnictví a zdravotnická psychologie

Sada: PS9

Číslo DUM: 18

Předmět, ročník:

Psychologie a komunikace, 3. roč.

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 28. 5. 2013

Třída: ZDA 3. A

Ověřující učitel: Mgr. Ilona Bláhová

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Pracovním listem je vhodné navázat na výklad daného tématu v předcházející hodině. Materiál využívá problémových a deduktivních úloh, se snahou o zapojení vlastních prožitků a osobních životních zkušeností žáků, což by mělo napomoci snazšímu pochopení a zapamatování si základních principů a zákonitostí z oblasti sociální psychologie. Pracovní list by měli žáci zpracovat nejprve samostatně a následně je vhodné provést obecný rozbor úloh a jejich řešení společně s učitelem (klíč). Žáci tak získají zpětnou vazbu, která jim poslouží ke kontrole vlastního zpracování. Pracovní listy mohou zachycovat osobní informace žáků, a proto by jim měly zůstat. Mohou tak sloužit i jako materiály k domácí přípravě.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PRACOVNÍ LIST

Název: Sebepoznání, sebereflexe
a duševní hygiena zdravotnického pracovníka

Téma: Komunikace ve zdravotnictví
a zdravotnická psychologie

Úkol č. 1

a) Napište 5 vlastností, kterých si na sobě ceníte.

.....
.....
.....

Co umíte "docela dobře"? (V čem jste docela dobří?)

Docela dobře umím... (doplňte)

.....
.....

Kdy jste se naposledy za něco sám sebe

pochválil/a?.....

.....
.....

Co se vám dnes již

podařilo?.....

.....
.....

b) Napište 3 vlastnosti, které byste chtěl/a změnit.

.....
.....

c) Vyberte si jednu z nich a napište si první krok, který můžete realizovat a který může tuto změnu "nastartovat".

.....
.....

Úkol č. 2

Zodpovězte následující otázky související se způsobem vaší psychohygieny.

1/ Oblast odpočinku

a) Jak odpočívám?

b) Převažuje pasivní či aktivní forma odpočinku?

c) Je něco, co bych měl/a na způsobu odpočinku změnit?

2/ Spánek

a) Kolik hodin jsem spal/a v průběhu minulého týdne?

Pondělí.....úterý.....středa.....čtvrtek .....pátek.....sobota.....neděle.....

Bylo množství spánku ve všední dny a o víkendu dostatečné?

.....
.....

Cítil/a jsem se odpočinutý/á?

.....
.....

b) V případě nedostatečného množství spánku napište, jakým způsobem by bylo možné situaci změnit? (Které činnosti by bylo možné omezit, naplánovat jinak apod.)

.....
.....
.....

3/ Stravování

Dodržujete zdravé stravovací návyky?

Bylo by vhodné některé z nich změnit?... Které?

.....
.....

4/ Pohyb

Jaké pohybové aktivity jsem realizoval/a v průběhu minulého týdne?

Kolik času jsem jim věnoval/a?

Bylo by vhodné pohybovou aktivitu upravit tak, aby odpovídala zdravému životnímu stylu?

.....
.....
.....

5/ Mezilidské vztahy

Označte známkou 1-5 úroveň vašich mezilidských vztahů?

a) v rodině. .... B) v třídním kolektivu ..... c) na praxi .....

Co konkrétního můžete udělat pro zlepšení vašich vztahů ostatním?

.....
.....
.....

Úkol č.3

Jaká konkrétní reálná opatření ve vaší škole by přispěla k psychohygieně?

.....
.....
.....

Úkol č. 5

Jaká konkrétní reálná opatření na odborné praxi by přispěla psychohygieně?

.....
.....
.....

Úkol č.6

Napište, co je zdrojem vaší životní radosti?

.....
.....
.....

Úkol č.7

Přeformulujte následující výroky, tak aby byly pozitivní. (př. To se mi nepodaří. - To dám!)

Můžete uvést více možností.

a) *Nic neumím.* .

.....

b) *Buší mi srdce, strašně se potím.*

.....

c) *Co si o mě budou myslet ostatní?*

.....

Jaký vliv mají pozitivně anebo negativně formulované výroky na psychiku člověka?

PRACOVNÍ LIST - KLÍČ

Název: Sebepoznání, sebereflexe
a duševní hygiena zdravotnického pracovníka

Téma: Komunikace ve zdravotnictví
a zdravotnická psychologie

Úkol č.1

a) Napište 5 vlastností, kterých si na sobě ceníte.

.....
Co umíte "docela dobře"? (V čem jste docela dobří?)

Docela dobře umím... (doplňte)

.....
Kdy jste se naposledy za něco sám sebe pochválil/a?

.....
Co se vám dnes již podařilo?

.....
b) Napište 3 vlastnosti, které byste chtěl/a změnit.

.....
c) Vyberte si jednu z nich a napište si první krok, který můžete realizovat a který může tuto změnu "nastartovat".

.....
Učitel navodí diskuzi o tom, zda je složité pomocí sebereflexe popsat svoje kladné vlastnosti – lidem totiž obvykle nedělá potíže vyjmenovat svoje špatné vlastnosti. Společně se zamyslí nad důvodem – rodinná výchova, přesvědčení, že člověk by sám sebe chválit neměl, zažitá stereotypy apod. Teprve potom hovoří o tom, že je důležité vnímat i takové vlastnosti, které představují pro jedince problém. Jejich změna je mnohdy složitá, vyžaduje velké úsilí a každý drobný krůček je vítán.... Učitel může s žáky hovořit o tom, co by potřebovali k tomu, aby změnu uskutečnili – kdo a jak by jim mohl být oporou apod.

Úkol č. 2

Zodpovězte následující otázky související se způsobem vaší psychohygieny.

1/ *Oblast odpočinku*

a) Jak odpočívám?

b) Převažuje pasivní či aktivní forma odpočinku?

c) Je něco, co bych měl/a na způsobu odpočinku změnit?

2/ *Spánek*

a) Kolik hodin jsem spal/a v průběhu minulého týdne?

Pondělí.....úterý.....středa.....čtvrtek .....pátek.....sobota.....neděle.....

Bylo množství spánku ve všední dny a o víkendu dostatečné?

.....
Cítil/a jsem se odpočinutý/á?

b) V případě nedostatečného množství spánku napište, jakým způsobem by bylo možné situaci změnit? (Které činnosti by bylo možné omezit, naplánovat jinak apod.)

.....
3/Stravování

Dodržujete zdravé stravovací návyky?

Bylo by vhodné některé z nich změnit?... Které?

.....
4/Pohyb

Jaké pohybové aktivity jsem realizoval/a v průběhu minulého týdne?

Kolik času jsem jim věnoval/a?

Bylo by vhodné pohybovou aktivitu upravit tak, aby odpovídala zdravému životnímu stylu?

.....
5/Mezilidské vztahy

Označte známkou 1-5 úroveň vašich mezilidských vztahů?

a) v rodině. .... B) v třídním kolektivu ..... c) na praxi .....

Co konkrétního můžete udělat pro zlepšení vašich vztahů ostatním?

.....
Učitel upozorní žáky na význam sebepoznání jako podmínky ke jakékoliv změně. S žáky může diskutovat i o tom, v které oblasti by jim případná změna činila nejmenší problémy a ve které oblasti by vyžadovala jejich velké úsilí, případně která oblast je pro ně nejdůležitější.

Úkol č.3

Jaká konkrétní reálná opatření ve vaší škole by přispěla k psychohygieně?

.....
Učitel ocení kreativní nápady. Může s žáky diskutovat, jakým způsobem by šlo změny uskutečnit a zda by bylo to možné provést prostřednictvím studentské rady nebo třídní samosprávy.

Úkol č. 5

Jaká konkrétní reálná opatření na odborné praxi by přispěla psychohygieně?

.....
Učitel může pracovat podobným způsobem jako u úkolu č.4.

Úkol č.6

Napište, co je zdrojem vaší životní radosti?

.....
Učitel upozorní na to, že některé "životní radosti" bereme jako samozřejmost, případně je nevnímáme a nevážíme si jich. Jsou ale velmi významné pro naši psychohygienu.

Úkol č.7

Přeformulujte následující výroky, tak aby byly pozitivní. (př. To se mi nepodaří. - To dám!)
Můžete uvést více možností.

a) *Nic neumím.*

(Např. Už jsem leccos zvládl. Na něco si určitě vzpomenu. Vynasnažím se využít logické myšlení. apod.)

---

b) Buší mi srdce, strašně se potím. .

(Např.: Cítím klid. Hned tak něco mě nerozhází. To co se se mnou teď děje je úplně normální. Pod,)

c) Co si o mě budou myslet ostatní?

(Např. :Názor ostatních lidí je méně důležitý, než můj vlastní. Věřím sám sobě. Dělam dobrou věc.. Stojím si za svým.).

(Např. Jaký vliv mají pozitivně anebo negativně formulované výroky na psychiku člověka?)

Pozitivně formulované výroky pomáhají jedinci zvládat náročné situace, ovlivňují jeho sebevědomí, formují jeho sebekoncepci, přispívají k lepším výkonům, vedou k úspěchu apod.)